

Fiche 7.1. Jongeren op het werk

Jongeren worden beschouwd als een groep met bijzondere risico's, omdat ze geen ervaring hebben en zich niet bewust zijn van sommige risico's of van de invloed van bepaalde activiteiten op hun fysieke en psychische ontwikkeling. Titel 3 van boek X van de codex, over de bescherming van jongeren op het werk, verplicht werkgevers om rekening te houden met die kenmerkende wanneer ze de risico's waaraan jongeren op het werk blootgesteld worden analyseren.

Volgens de wetgeving zijn "Jongeren":

- minderjarigen van 15 tot 18 jaar die niet meer voltijds schoolplichtig zijn;
- jobstudenten die met een werkgever een arbeidsovereenkomst afgesloten hebben voor studentenwerk;
- stagiairs, d.w.z. iedereen die een opleiding in een bedrijf geniet met een leercontract;
- leerlingen en studenten die een studierichting volgen waarvan het opleidingsprogramma een vorm van werk voorziet die in de onderwijsinstelling uitgevoerd wordt.

Preventiemaatregelen voor "Jongeren"

De werkgever moet een risicoanalyse voor de jongeren uitvoeren voordat ze aan het werk gaan. Die risicoanalyse moet hij jaarlijks en bij elke verandering van werkpost herhalen. Deze analyse moet de specifieke risico's van de werkplek beoordelen, inclusief de organisatie van de procedures, het werkproces en hun interactie, en de staat van opleiding en informatie van de jongeren op het werk. Op basis van die analyse moeten er preventiemaatregelen genomen worden, bijvoorbeeld de jongeren verbieden om zware lasten te dragen of bepaalde machines te gebruiken of persoonlijke beschermingsmiddelen voorzien.

Wat is verboden?

Het is verboden om jongeren tewerk te stellen voor werkzaamheden die als gevaarlijk beschouwd worden, zoals:

- werkzaamheden die objectief gezien hun fysieke of psychologische vermogens te buiten gaan;
- werkzaamheden die hen blootstellen aan giftige, kankerverwekkende agentia of aan ioniserende straling;
- werkzaamheden die risico's op ongevallen inhouden die jongeren waarschijnlijk niet kunnen inschatten of voorkomen;
- werkzaamheden die hen blootstellen aan extreem hoge of lage temperaturen, of aan lawaai of trillingen.

De codex bevat een lijst van agentia en procedés waarmee jongeren niet in contact mogen komen, werkzaamheden die ze niet mogen doen en plaatsen waar ze niet tewerkgesteld mogen worden. Als het voor de beroepsopleiding van de jongere echter nodig is om aan een van de hierboven vermelde gevaren blootgesteld te worden, mag hij het werk uitvoeren op voorwaarde dat de werkgever garandeert dat er efficiënte preventiemaatregelen genomen werden en dat de hiërarchische lijn die gecontroleerd heeft. Daarnaast moet dit soort werk uitgevoerd worden in aanwezigheid van een ervaren werknemer. Wat de organisatie van het werk betreft, mogen jongeren niet meer dan 8 uur per dag en 38 uur per week werken, ongeacht het aantal werkgevers waarvoor ze werken. De tijd die ze aan hun opleiding besteden telt ook mee als arbeidstijd. De totale duur van hun opleiding en van het werk dat ze doen mag de wettelijke grenzen van de arbeidsduur dus niet overschrijden. Zodra ze 18 jaar oud zijn, worden jongeren beschouwd als gewone werknemers wat hun arbeidsduur en rusttijden betreft.

Gezondheidstoezicht

De werkgever moet zich houden aan de bepalingen van titel 4 van boek I van de codex over gezondheidstoezicht op werknemers en hij moet de kosten daarvan dragen.

Jongeren kunnen dus twee soorten onderzoeken krijgen:

1. Als ze een veiligheidsfunctie, een functie met verhoogde waakzaamheid, een activiteit met welbepaald risico uitvoeren, moet het gezondheidstoezicht beantwoorden aan titel 4 van boek I over het gezondheidstoezicht op de werknemers.
2. Als de jongere jonger is dan 18 jaar of als hij nachtwerk doet (tussen 20 u en 6 u) of werk dat normaal gesproken verboden is (maar hier toegelaten is omdat het nodig is voor zijn beroepsopleiding), is een voorafgaande en periodieke gezondheidsbeoordeling nodig.

Om ervoor te zorgen dat preventiemaatregelen uitgevoerd en veiligheidsinstructies opgevolgd worden, moet er een mentor aangewezen worden om de jongeren op de werkvloer te begeleiden.

Die moet goed op de hoogte zijn van de risico's en voldoende tijd hebben om de jongere naar behoren te begeleiden.

¹ Cf. fiche 5 en 5.2 over gezondheidstoezicht.